

USTANOVA »FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU«
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid, Slovenija

+386 (0)5 38 90 166 / 167
+386 (0)5 38 90 168
info@potmiru.si
www.potmiru.si



POROČILO FUNDACIJE POTI MIRU V 2014

Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju« uspešno zaključuje leto 2014. Tudi letos smo veliko pozornosti posvečali Informacijskemu centru Pot miru in vodniški službi, bogatitvi Zgodovinske knjižnice Kobarid, uporabi podatkovne baze padlih vojakov, študijsko-raziskovalni dejavnosti in založniški dejavnosti, vzdrževanju dediščine prve svetovne vojne in Poti miru od Alp do Jadrana, promociji ob začetku stoletnic prve svetovne vojne, sodelovanju na številnih dogodkih doma in v tujini ter organizaciji različnih kulturnih, strokovnih in poljudnih dogodkov, ki ohranjajo spomin na dogodke iz obdobja med leti 1914 - 1918 ter bogatijo življenje v Posočju.

Veliko truda ter sodelovanja z različnimi slovenskimi in italijanskimi partnerji je bilo vložena v izvajanje aktivnosti dveh čezmejnih projektov Pot miru/Via di pace ter ALISTO, ki se zaključujeta spomladi 2015.

Septembra 2014 je Svet Severno primorske regije potrdil regijski operativni odbor za obeleževanje stoletnic.

V sodelovanju z različnimi javnimi in zasebnimi partnerji uspešno uresničujemo poslanstvo in vizijo fundacije na študijsko-raziskovalnem, turistično-promocijskem ter vzgojno-izobraževalnem področju. Aktivni smo bili tudi v Nacionalnem odboru.

Skupaj ugotavljamo, da Pot miru od Alp do Jadrana dobiva vedno večje razsežnosti in pomen v Sloveniji in na evropski ravni, kar govori o nujnosti nadaljnjega delovanja Fundacije tudi v prihodnje.

POT MIRU OD ALP DO JADRANA IN MUZEJI PRVE SVETOVNE VOJNE NA PROSTEM

S pomočjo čezmejnega projekta Pot miru/Via di pace in odličnega sodelovanja z različnimi partnerji se postopoma gradi Pot miru od Alp do Jadrana. V letošnjem letu se ureja muzej na prostem Škabrijel nad Novo Gorico, območje Vodice in Prižnice med Kanalom in Novo Gorico, tematske poti po Brdih, informacijska točka v Gorjanskem na Krasu. Otvoritve posameznih točk bodo izvedene v začetku prihodnjega leta. Slavnostna otvoritev poti bo 21. 3. 2015 na Trgu Evrope/Transalpini med Novo Gorico in Gorico.

TURISTIČNA DEJAVNOST

Od meseca aprila, ko smo odprli vrata **informacijskega centra**, pa vse do zaključka turistične sezone novembra, smo zabeležili obisk 21500 domačih in tujih obiskovalcev, kar je za 40% več kot lani. Največ je italijanskih gostov, za njimi pa so Slovenci, Nemci, Avstrijci ter Angleži, beležimo pa tudi velik porast madžarskih gostov. Vsako leto v informacijskem centru razširimo prodajno ponudbo lokalnih izdelkov z Art & Craft certifikatom. Ker imamo vedno večjo ponudbo turistične literature in spominkov ter večji obisk, se je tudi v letošnjem letu povečal dobiček od prodaje.

Od sredine junija pa do sredine septembra smo imeli odprto **informacijsko točko na Kolovratu**, kjer smo ponujali vodniško službo po muzeju, turistično literaturo, pohodniške in kolesarske zemljevide, pijačo ter še nekaj drugih artiklov. Na račun te informacijske točke se nam je povečalo tudi število vodenj. Muzej na prostem na Kolovratu je najbolj obiskana in najlažje dostopna točka na Poti miru, saj ga ob lepem vremenu obiše tudi po 400 domačih in tujih obiskovalcev na dan. Letos ga je obiskalo okoli 30.000 obiskovalcev.



Tudi v letošnjem letu smo nudili **vodniško službo** po Poti miru od Alp do Jadrana. V visoki turistični sezoni julija in avgusta smo po predhodni najavi vsak dan organizirali vodene izlete na Kolovrat. Izdelali smo nove doživljajske programe vodenih izletov ter poskrbeli za marsikatero vodenje tudi na Goriškem in Krasu. Letos smo na vodene ogledе popeljali 3.450 oseb, kar je za 50% več kot v lanskem letu, število vodenj pa se je povečalo za 67%. Več je osnovnošolskih in srednješolskih skupin (slovenske, italijanske in nemške) ter skupin, ki so jih pripeljale turistične agencije (slovenske, avstrijske, nemške, italijanske, hrvaške, angleške). Povečanje obiskovalcev in vodenj gre pripisati dobri promociji na sejnih po celi Evropi, pri čemer nam je pomagala Javna agencija SPIRIT, stoletnicam prve svetovne vojne ter pozitivnim odzivom s strani novinarjev. SPIRIT je objavil tudi poziv slovenskim in italijanskim agencijam za pripravo čezmejnih turističnih paketov, ki poleg dediščine soške fronte vključujejo tudi drugo ponudbo tega prostora. Odzvalo se je 10 agencij, ki so pripravile 23 čezmejnih paketov, ki se oglašujejo tudi na spletnih straneh in sejmih.

PRIREDITVE, PROMOCIJA IN MEDIJI

V letu 2014 smo organizirali ali soorganizirali **dvanaest prireditiv**. Izpostaviti moramo predvsem razstavo in znanstveni simpozij *1914 - Položaj žensk na predvečer vojne*, ki smo ju pripravili skupaj s Filozofsko fakulteto v Ljubljani. So/organizirali smo tudi več koncertov: Odmevi s Svete Gore - koncert Uta Ughija na Sveti Gori nad Novo Gorico (v sodelovanju s festivalom eStoria); dobrodelni koncert za mir v Javorci; koncert kvarteta pozavn članov Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani v Kobaridu ter koncert Vojne zgodbe in kraji, na katerem so gostovali glasbeniki iz Italije v Kobaridu. Tudi letos smo sodelovali pri izvedbi Festivala pohodništva (glavni organizator je LTO Sotočje) in spominski slovesnosti na Mrzlem vrhu (glavni organizator Društvo Peski iz Tolmina).

Poleg ohranjanja in vzdrževanja dediščine soške fronte in Poti miru skrbimo tudi za njeno **promocijo** in čim večjo prepoznavnost tako v slovenskem kot tudi evropskem prostoru. V letu 2014 smo v sodelovanju z Javno agencijo SPIRIT, ki nam je omogočila brezplačen pult, LTO-ji in TIC-i vzdolž Poti miru od Alp do Jadrana naše kraje, čezmejne turistične pakete in ponudbo predstavili **na štirinajstih sejmih in borzah** (Utrecht, Dunaj, Helsinki, Bruselj, Milano, Munchen, Praga, Budimpešta, Berlin, Gorica, Celovec, Ljubljana, Rimini, London).

O Fundaciji, Poti miru in soški fronti je letos **za različne medije** (televizija, radio, časopisi, spletne strani) poročalo kar 90 novinarjev in blogerjev.

Najbolj odmevne so bile objave v Alpen Adria Magazin (avstrijska revija), Bell' Europa e dintorni (italijanska revija), Turisti per caso (italijanska revija in TV oddaja), Adria Airways In-Flight Magazine (slovenska revija v angleškem jeziku); Bayrisches Rundfunk (nemški radio); www.55PLUS-magazin.net (avstrijska spletna stran) ter nemške tiskovne agencije Dpa, ki se je razširila v okoli 30 medijih širom Nemčije in Avstrije. Veliko objav je bilo tudi v slovenskih medijih (RTV SLO-Na lepše, Planet siol, RTV SLO-sPrehodi, Delo, Dnevnik, Goriška, Primorske novice...).

Skupaj s predstavništvom SPIRIT-a v Milanu smo izvedli več oglaševalskih akcij in študijskih tur za italijanske novinarje in blogerje in splošno javnost (Milano bici v juniju, tramvaj in bunker v centru Milana novembra) ter 3-dnevno študijsko turo za italijanske turistične agente po Poti miru od Alp do Jadrana in poslovni dogodek B2B s slovenskimi turističnimi agencijami in večjimi ponudniki, ki imajo ponudbo povezano s soško fronto.



Zabeležili smo tudi velik porast zanimanja s strani domačih in tujih turističnih agencij, s katerimi smo pripravili skupne programe in izvedli veliko število vodenih izletov v Zgornjem Posočju, na Goriškem in Krasu (na slovenski in italijanski strani).

Tudi letos smo nadaljevali z zbiranjem prispevkov o Kobariški in Tolminski za beneški petnajstdnevnik Dom. S tem smo še bolj utrdili sodelovanje in prepoznavnost med Fundacijo in našimi kraji ter Beneškimi Slovenci.

Vse naše delo, dogodke, prireditve redno oglašujemo preko socialnih omrežij (facebook, youtube, spletna stran). Tudi našo spletno stran, ki je na voljo v štirih jezikih, smo letos še posodobili.

ŠTUDIJSKO – RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Monografija: Mengore-Cvetje - V viharju vojne 1915-1917

Zaradi obsežnega gradiva o osrednjem delu tolminskega mostišča (Mengore in Cvetje) se Fundacija že več let ukvarja s pripravo in izdajo monografije. Lani je bilo avtorsko delo Lovra Galića prevedeno in lektorirano, letos pa večkrat pregledano, saj gre za zahtevno in obsežno gradivo. Letos smo priskrbeli fotografski material pri slovenskih, avstrijskih in italijanskih zbirateljih in poznavalcih soške fronte (Mitja Uršič, Marco Mantini, Mitja Juren, Otto Lang), nekaj gradiva pa je bilo pridobljenega tudi iz arhivskih zbirk različnih ustanov: Medobčinski muzej Kamnik, Museo Grande Guerra Gorica, Tolminski muzej. Knjigo, ki bo imela okrog 300 strani, je potrebno samo še oblikovati in jo natisniti, tako da njeno predstavitev načrtujemo v začetku naslednjega leta.

Udeležba na znanstvenih simpoziji v Ljubljani in Sarajevu

Pot miru in dediščino soške fronte smo predstavili na dveh mednarodnih dogodkih. Marca je v Ljubljani na Ruskem kulturnem centru potekal mednarodni znanstveni simpozij Ruska emigracija med dvema revolucijama; junija je bila v Sarajevu mednarodna konferenca Sto let od začetka prve svetovne vojne. Na obeh dogodkih smo spoznali nove ljudi in stkali nove priložnosti za sodelovanje.

Organizacija simpozija zgodovinarjev v Kobaridu

S pomočjo projekta Pot miru/Via di pace smo septembra organizirali 2-dnevni simpozij o ženskah na predvečer vojne, na katerem je sodelovalo 10 predavateljev iz Slovenije in Italije, ki so poslušalcem predstavili do sedaj slabše raziskano področje. Prvi večer je bil dogodek v Gorici (Museo Provinciali), drugi večer pa na Fundaciji.

Razstave

V letu 2014 je v naših prostorih na ogled razstava o letalstvu na soški fronti, ki smo jo s pomočjo čezmejnega projekta ALISTO naredili v lanskem letu. Ta razstava bo v naslednjem letu gostovala na Goriškem.

Junija 2014 smo v sodelovanju z ZRC SAZU, Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani in Kobariškim muzejem pripravili razstavo 1914 – Ženske na predvečer vojne. Razstava je bila na ogled do oktobra. V novembru se je razstava preselila v Pokrajinski muzej v Kopru, kjer bo na ogled krajši čas, saj nato potuje v Trst in naslednje leto v Sežano.

Obe razstavi sta bili dobro obiskani in sprejeti, saj se takih tem ne loteva velikokrat.

Zgodovinska knjižnica Kobarid

Povečuje se izposoja gradiva (letos 95 enot), tako preko medknjižnične izposoje kot neposredno preko nas. Na novo je bilo pridobljenih 187 knjižnih enot; predvsem na temo prve svetovne vojne in v različnih jezikih. Novo gradivo sproti vpisujeta v sistem COBISS dva zunanja sodelavca. Gradiva

USTANOVA »FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU«
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid, Slovenija

+386 (0)5 38 90 166 / 167
+386 (0)5 38 90 168
info@potmiru.si
www.potmiru.si



iz knjižnice se poslužujejo srednješolci, študentje, vodniki in strokovnjaki s področja prve svetovne vojne (kustosi, mladi raziskovalci). Nudimo jim konzultacije in pomoč pri izbiri gradiva.

Evidenca padlih vojakov na soški fronti

Število oseb iz Slovenije in drugih evropskih držav, ki se na nas obrnejo pri iskanju podatkov o padlih vojaki v prvi svetovni vojni, iz leta v leto narašča. Letos je podatke iskalo 35 ljudi. Če s podatki ne razpolagamo, jih napotimo na pristojne institucije v Avstriji in Italiji.

INFORMATIVNE TABLE NA VOJAŠKIH POKOPALIŠČIH IZ PRVE SVETOVNE VOJNE

V sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialna zadeve in enake možnosti ter Zavodom za varstvo kulturne dediščine, izpostava Nova Gorica, smo naredili 27 novih informativnih tabel na vojaških pokopališčih Log pod Mangartom, Soča, Loče, Ajdovščina, Osek, Nemci, Grgar, Čepovan, Branik I, Branik II, Bate, Banjšice, Ajševica, Volčja Draga, Žigoni, Lukežiči, Oševljek, Zalošče I, Zalošče II, Ravnica, Solkan, Prvačina, Loke, Kal nad Kanalom, Podnanos, Gorjansko in Vipava.

IZOBRAŽEVANJA ZA RAZLIČNE CILJNE SKUPINE

V letu 2014 smo izvedli dve izobraževanji za turistične vodnike. Skupaj s Triglavskim narodnim parkom smo junija naše in njihove vodnike popeljali na muzej na prostem Zaprikraj, kjer so spoznavali TNP in dediščino soške fronte. Izobraževanja se je udeležilo 10 vodnikov. Novembra smo z Agencijo za marketing in komunikacijo v turizmu izvedli dodatno usposabljanje za vodnike iz Zgornjega Posočja, Goriške in Krasa, ki vodijo po Poti miru ter informatorje, ki delajo v TIC-ih na tem območju. Interaktivne delavnice se je udeležilo 19 vodnikov. Letos smo izvedli tudi 5 izobraževanj in predstavitev Poti miru za študente različnih fakultet iz Slovenije, šole, turistične organizacije in druge.

V sodelovanju z Javno agencijo SPIRIT smo izvedli še dve izobraževanji za informatorje, ki na sejnih in borzah po celem svetu predstavljajo turizem v Sloveniji.

S pomočjo čezmejnega projekta T-lab, kjer je vodilni partner SPIRIT, smo v Novi Gorici aprila organizirali 2. čezmejno turistično delavnico za ponudnike iz Slovenije in Italije. Na delavnici je približno 100 udeležencev poslušalo predavatelje na temo prve svetovne vojne in povezave na turistično ponudbo ter spletlo medsebojne vezi.

Maja smo Fundacijo in Pot miru predstavili članom mednarodnega društva PEN-a, ki so obisk posvetili stoletnicam prve svetovne vojne.

IZVAJANJE ČEZMEJNIH PROJEKTOV

V letu 2014 smo nadaljevali z izvajanjem dveh projektov, ki sta sofinancirana v okviru **Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007-2013**.

Projekt POT MIRU – VIA DI PACE

V letu 2014 smo v okviru projekta Pot miru-Via di pace izvedli naslednje aktivnosti: izdelali smo dve informacijski tabli na muzeju na prostem Zaprikraj in v Kluzah ter pet vpisnih skrinjic za muzeje na prostem in druge lokacije Poti miru. V sodelovanju z Filozofsko fakulteto v Ljubljani in ZRC SAZU smo pripravili razstavo z naslovom 1914 - Položaj žensk na predvečer vojne; soorganizirali smo koncert posvečen obeleževanju 100-letnice prve svetovne vojne pri cerkvi Sv. Duha v Javorci; izvedli smo simpozij zgodovinarjev na temo položaja žensk v prvi svetovni vojni; nabavili smo projektor in projekcijsko platno za potrebe izvedbe simpozija in drugih prireditev;

USTANOVA »FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU«
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid, Slovenija

+386 (0)5 38 90 166 / 167
+386 (0)5 38 90 168
info@potmiru.si
www.potmiru.si



pričeli smo z izdelavo promocijskega filma o Poti miru od Alp do Jadrana ter zgodovinskega zemljevida za območje Zgornjega Posočja; izdelali smo promocijsko mapo ter za potrebe vodnika in drugih promocijskih gradiv pridobili nove fotografije s Poti miru; stalno dopolnjujemo spletno stran www.potmiru.si.

Fundacija ima v projektu Pot miru – Via di pace vlogo koordinatorja vseh slovenskih partnerjev (Občine Kanal ob Soči, Miren-Kostanjevica, Brda, MONG in Komen), katerim smo aktivno pomagali pri izvajanju njihovih projektnih aktivnosti. Občina Kanal ob Soči ureja zgodovinske poti in dediščino na območju Prižnice in Vodice, MONG ureja območje muzeja na prostem na Škabrijelu, Občina Brda pa poti in dediščino prve svetovne vojne po Brdih. Za vsa ta območja bodo izdelane informativne table ter promocijski material, vse pa bodo tudi povezane v Pot miru.

Projekt ALISTO

V okviru projekta ALISTO - Na krilih zgodovine 1915-1917 smo v letu 2014 izdelali simulator letenja, ki se nahaja v razstavnih prostorih Informacijskega centra in bo na voljo obiskovalcem. Za njegovo delovanje čakamo še izdelavo programskega dela. Za potrebe vsebinskega programa simulatorja smo zbrali gradivo za objekte na slovenskem delu, ki bodo prikazani v 3D obliki (letališče v Idrskem, solkanski most, Napoleonov most, itd.). Pomagali smo pri izdelavi učnega gradiva, ki je prikazano na didaktičnih tablah in CD-ju. Izdelali smo zloženko o razstavi »Na krilih zgodovine«. Bili smo soorganizatorji 2. konference na temo letalstva v prvi svetovni vojni, ki je bila 22. 10. 2014 v Šempetru pri Gorici. Izvajali smo predstavitve razstave o letalstvu in simulatorja letenja številnim šolskim in drugim skupinam.

PRIPRAVA NOVIH EVROPSKIH PROJEKTOV

Poleti smo skupaj z drugimi slovenskimi in evropskimi partnerji pripravljali dva projekta, ki smo jih oktobra prijaviли na razpisa v Bruselj (Ustvarjalna Evropa in COSME). Rezultate pričakujemo marca 2015.

Z ostalimi partnerji v regiji in v širšem slovenskem in mednarodnem prostoru pa že zbiramo nove ideje za pripravo novih projektov, ki jih bomo v naslednjih letih prijavljali na čezmejne, transnacionalne in slovenske razpise.

NACIONALNI ODBOR IN REGIJSKI ODBOR ZA OBELEŽEVANJE STOLETNIC

Aktivno delujemo v obeh odborih, kjer si s skupnimi močmi prizadevamo za širjenje zgodovinskega spomina na prvo svetovno vojno, zbiranje dogodkov in predstavitev le teh na www.100letprve.si, promocijo krajev vzdolž nekdanje soške fronte, udeležbo na različnih dogodkih in simpozijih doma in v tujini ter pripravo novih evropskih projektov.

KADROVSKA ZASEDBA

V letu 2014 je bilo v Fundaciji zaposlenih sedem univerzitetno izobraženih mladih sodelavcev. Erika Kapitan je na porodniškem dopustu.

Tudi letos smo preko razpisa Zavoda za zaposlovanje in ob finančni podpori Občine Kobarid za šest mesecev zaposlili dva javna delavca za vzdrževanje muzejev na prostem in Poti miru. Za pomoč v delu v Informacijskem centru Pot miru in informacijski točki na Kolovratu sta bili preko tega razpisa zaposleni še ena oseba za šest mesecev in ena za tri mesece.

USTANOVA »FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU«
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid, Slovenija

+386 (0)5 38 90 166 / 167
+386 (0)5 38 90 168
info@potmiru.si
www.potmiru.si



FINANCIRANJE

V letu 2014 je projekt Poti miru sofinanciralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za obrambo ter Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Delovanje Fundacije finančno podpirajo tudi vse tri posoške občine Kobarid, Bovec in Tolmin ter nekateri sponzorji. Pomemben delež denarja smo ustvarili sami s prodajo naših publikacij, spominkov in drugih artiklov ter z vodenimi izleti. Sredstva za izvedbo zastavljenih ciljev smo pridobili tudi s prijavo na domače in evropske razpise.

Fundacija za osnovno delovanje in vodenje nacionalnega in evropskega projekta Pot miru potrebuje finančno podporo ministrstev in lokalnih skupnosti. Brez te podpore nadaljnje delovanje ne bo mogoče.

V letošnjem letu nas je maja ob otvoritvi vrtca v Kobaridu obiskal tudi predsednik republike Borut Pahor, ob otvoritvi razstave v juniju minister za kulturo Uroš Grilc in ob svetu regije v Kobaridu, ki je bila namenjena tudi stoletnicam, minister za obrambo Roman Jakič.

Zaposleni bomo tudi v prihodnje z vestnim in odgovornim delom ohranjali zaupanje, negovali in predstavljali dediščino, ki spominja in opominja, zakaj se vojne ne smejo več dogajati ter z veseljem sodelovali pri razvoju Posočja.

Predsednik uprave
Zdravko Likar

USTANOVA
"FUNDACIJA POTI MIRU
V POSOČJU"
Gregorčičeva 8, 5222 Kobarid

Člani uprave:

Dr. Petra Svobljšek

Dr. Anton Jeglič

Željko Cimprič

Poročilo pripravili: Miha Uršič, Jasmina Urbančič, Katja Sivec, Urška Lazar, Tadej Koren, Maša Klavora.

Kobarid, 20.11.2014